

HRİSTİYAN FELSEFESİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ VE PROBLEMLERİ

⌚ HRİSTİYAN FELSEFESİNİN İKİ BÜYÜK DÖNEMİ

- **🛡 Patristik Dönem (MS 2. yy - MS 8. yy) / Savunma ve İnşa:** * Kilise Babalarının (Augustinus vb.) dönemidir.
 - İlk Hristiyanlar putperest Roma'da dışlanıp suçlanınca, inançlarını savunmak için *Apologia* (Savunma) eserleri yazdılar.
 - Dini öğretileri temellendirmek için Platon'un felsefesini bir araç olarak kullandılar.
- **🏰 Skolastik Dönem (MS 8. yy - MS 15. yy) / Okullaşma ve Sistem:** * Kelime anlamı "okul felsefesi"dir (Manastır, katedral ve ilk üniversiteler).
 - Amaç, Hristiyanlık öğretisini mantıkla temellendirmek ve devasa bir sistem hâline getirmektir.
 - Bu dönemde rehber alınan ana filozof Aristoteles'tir (Aquinalı Thomas en büyük temsilcisidir).

🔥 HRİSTİYAN FELSEFESİNİN 4 BÜYÜK PROBLEMİ

- **🔊 1. Kötülük Problemi:** *"Tanrı mutlak iyi ise dünyadaki kötülüğün kaynağı nedir?"*
 - Augustinus'un Cevabı: Kötülüğün kaynağı Tanrı değildir; insanın özgür iradesidir. Tanrı insana seçme özgürlüğü vererek iyi bir şey yapmıştır, ancak insan kendi aklıyla kötülüğü seçebilir. İnsan programlanmış bir robot olmadığı için kötülük doğmuştur.
- **🌟 2. Tanrı'nın Varlığının Kanıtlanması:** *"Tanrı'nın varlığı akılla nasıl ispatlanır?"*
 - **🧠 Ontolojik Kanıt:** Zihnimizde "en mükemmel/yetkin varlık" fikri vardır. Eğer bu varlık zihnimizde varsa, gerçekte de var olmak zorundadır (Çünkü var olmamak bir eksikliktir).
 - **🌀 Kozmolojik Kanıt (Aquinalı Thomas):** Evrendeki her şey hareket hâlinde ve her hareketi başlatan bir önceki neden vardır. Bu zincir sonsuza gidemez. Evrendeki hareketi başlatan bir "İlk Neden / İlk Hareket Ettirici" olmalıdır, o da Tanrı'dır.
 - **🎯 Teleolojik Kanıt:** Evrendeki muazzam düzen, ahenk ve yaşamı sürdüren amaç kendi kendine oluşamaz. Bu kusursuz sisteme amaç veren üstün bir bilinç olmalıdır.
- **🔗 3. Tümler Problemi:** *"Genel kavramların (insan, ağaç, iyilik vb.) gerçekliği nedir?"*
 - **☁ Kavram Realizmi (Augustinus):** Tümler gerçekten vardır! Onlar, Tanrı'nın zihnindeki ezeli fikirlerdir (idelerdir).
 - **👤 Adcılık / Nominalizm (Ockhamlı William):** Tümler sadece ağızdan çıkan birer "isim" veya sestir. Aynı bir dünyaları yoktur, sadece tekil varlıklar gerçektir.
 - **🌀 Kavramcılık / Konseptüalizm (Aquinalı Thomas):** İkisinin ortasıdır! Tümler, tekil varlıkların içindeki "öz"lerdir. İnsan zihni, nesnelere bakar ve o ortak özü soyutlayarak genel kavramları yaratır.

- **4. irade Özgürlüğü Problemi:** *"Tanrı geleceği biliyorsa, insan eylemlerinde özgür müdür?"*
 - **Augustinus:** Tanrı'nın her şeyi önceden bilmesi, insanın özgür iradesini elinden almaz. İnsan iyiyi ya da günahı seçmekte hürdür, sonucu yaşamaktan kendi sorumludur.
 - **Aquinalı Thomas:** Tanrı insanı yaratmış ve serbest bırakmıştır. Tanrı'nın sonucu bilmesi kadercilik (fatalizm) demek değildir; çünkü insan hayatta bir tiyatro rolü oynamaz, kendi aklıyla kendi kararlarını alır.